

DOĞALGAZ TALEBİNİ ANLAMAK İÇİN FARKLI BAKMAK

ÖZET:

Türkiye doğalgaz talebini incelerken gerek mevsimsellik gerek altyapı çalışmaları bazen analiz yapmayı zorlaştırabilir. Genelde bir analizin sağlıklı olduğu konusunda tedirginlik var ise yeni metrikler/ölçüler ile veriye tekrar bakılır. Bu Q raporunda, Türkiye doğalgaz talebine, uluslararası bir veri tabanında yer aldığı şekliyle, biraz farklı bakmayı deneyeceğiz. Sadece bir metrik/ölçü kullanarak Türkiye doğalgaz talebindeki artışın veya azalışın sebepleri ve trendleri konusunda kesin cevaplar aramaktan ziyade daha doğru soruları sorabileceğimiz bir analiz elde etmeye çalışacağız.

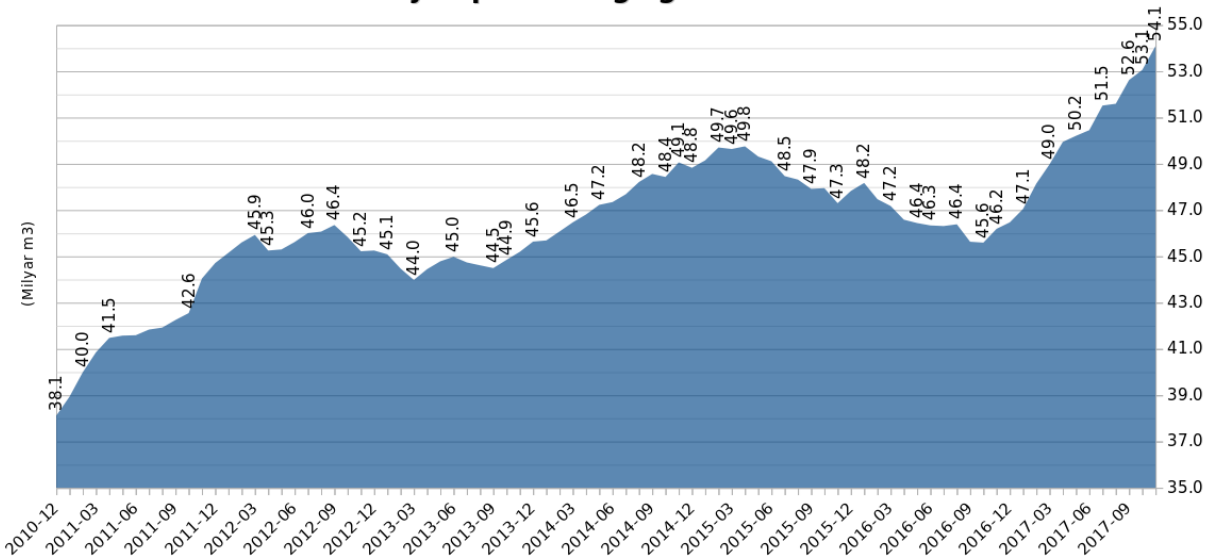
YÖNTEM:

Tüm veriler [JODI veri tabanından](#) alındı. Gözlemlenen Türkiye doğalgaz talebi ile elektrik ve ısı için kullanılan doğalgaz talebine özellikle bakıldı. Excel dosyasındaki stoklar da ilgi çekebilir ancak bu raporda stoklara yer verilmiyor.

Kısaca doğalgaz talebini geçmiş 12 ayı sürekli (kümülatif) toplayarak aslında hareket eden (ama ortalama olmayan) 12 aylık bir talep elde edildi. Mesela Aralık 2012'deki rakam takvim yılı olarak Ocak-Aralık 2012 toplamıdır. Her Aralık rakamı o takvim yılının toplamını vermektedir. Ocak 2013 ise Şubat 2012'den Ocak 2013'e kadar olan ayların toplamıdır. Bir tablo vermek yerine veriler grafik üzerine yüklendi.

ANALİZ:

12 Ay Toplamlı Doğalgaz Talebi

12 Aylık toplamlara 2010 yılından itibaren baktığımızda detaylı analiz gerektiren bir husus

bulunduğu gözlemlenmektedir. Tesadüf mü bir yapısal durum mu bilemesek de:

- 3 yılda bir, Mart ayı civarında 12 aylık talep zirve yapmıştır (2012 Mart:45,9 bcm, 2015 Nisan: 49,8 bcm, ...).
- Talep 2016 Eylül-Ekimde olması gerekenin çok altına düşmüştür (undershoot).
- Şu anda ise talebin 3 yılda bir olması beklenen zirvenin de üstüne çıktığı bir durum vardır (overshoot).
- Yüksek talebin soğuk havalardan kaynaklı kesinti ile açıklanması kısmidir. Çünkü 2016 Ekim'inden beri talep sürekli yükselmiştir.

SONUÇ:

Türkiye doğalgaz talep tahminlerinin takvim yılı bazında yapıldığı gibi devam eden 12 ay boyunca yapılması da gerekebilir. Bu sayede trendin devamı ve ana yürütücüsüne farklı bir bakış açısı getirilebilir.